Domoljubni radio

Portal domoljubnog radija

Zaboravljene akcije: Akcijom “Gradina” 121. brigada Hrvatske vojske započela ofenzivna djelovanja.

Mario Strinavić · Sunday, December 1st, 2019

Udruga hrvatskih branitelja Domovinskog rata 121.brigade-pukovnije Nova Gradiška ovih dana užurbano radi na pripremi obilježavanja 28. obljetnice vojne akcije “**Gradina** “, akcija kojom se krenulo u oslobađanje privremeno zauzetog teritorija od srbočetničkog agresora i JNA.

Brigadir Josip Mikšić,zapovjednik 121.brigade u svojoj knjizi “Dva fronta” o ovoj akciji napisao je;

Oslobađanje šireg rajona sela Šnjegavić, Golobrdac, Sinlije, Vučjak, Čečavac, Ruševac, Jeminovac, od neprijateljskih paravojnih snaga izvršeno je 10. prosinca 1991 godine.

Ovo područje nalazilo se na spoju ratne zone odgovornosti između 121. i 123. br. HV, na koje nije bila obraćana posebna pozornost. U tom rajonu nisu bile uočene neprijateljske snage, a stanovnici iz tih sela slobodno su dolazili u Grad Novu Gradišku i obližnja sela u kojima je bila hrvatska vojska. Mještani tih sela svakodnevno su dolazili u Grad i najbliže trgovine, kako bi nabavljali sol, brašno, šećer i druge prehrambene namjernice. Svakodnevno su žene iz sela Golobrdac dolazile u trgovinu sela Podvrško i Opatovac, radi nabavki nekih od namirnica, ali najčešće je to bila sol, šećer, brašno i drugo. Također stanovnici iz sela Sinlija i Šnjegavića odlazili su u Grad Novu Gradišku, sa istom namjerom. Mještani sela iz tog šireg rajona koja su više egzistirala prema mjestu Brestovac i Gradu Požega, odlazili su u Brestovac i Požegu, navodno sa istim ciljem nabavka kućnih potrepština.

Nabavka namirnica nije bila osnovni cilj, već im je glavni cilj bio izviđanje i prikupljanje podataka o rasporedu i jačini hrvatskih snaga, za potrebe četnika i srpskih teritorijalaca, to je kod Zapovjedništva 121. br HV izazvalo veći interes za događanja u tom širem rajonu s. Šnjegavić. Ti njihovi izviđači bili su obučeni u civilnu odjeću, a po spolu bile su žene i muškarci različite životne dobi. Nakon svakog povratka sa takve jedne šetnje – izviđanja, podnosili su pismena izvješća. Evo jednog

takvog izvješća njihovog vojnog izviđača iz sela Sinlije, prilikom povratka iz Grada Nova Gradiška. Sve je to bilo zapisano u jednu njihovu bilježnicu, koju smo našli nakon oslobađanja sela Sinlije. Izvješće glasi: Prilikom povratka iz Nove Gradiške, prema Cerniku, naišao sam na gardiste, koji su popravljali đip. Imali su podignutu haubu, jedan je nešto radio ispod haube, a drugi je sa oružjem stajao pored vozila.

Ta naša nedovoljna budnost i neopreznost, mogla nas je koštati mnogo života, pa čak i pada Nove Gradiške, pošto je neprijatelj izvršio tiho zauzimanje položaja i naoružavanje srpskog pučanstva po svim selima u širem rajonu sela Šnjegavić. Na tim položajima neprijatelj je imao naoružane pješačke snage jačine jedne ojačane bojne. Ojačan je bio sa baterijom minobacača 82 mm i topovima ZIS-76 mm, sa mogućnošću prebacivanja pješačkih postrojbi iz sela Bučje, na ove položaje. Po svim selima neprijatelj je ustrojio postrojbe jačine vodova ili satnija, zavisno od veličine sela, naoružani su bili sa AP 7,62 mm (automatska puška), PAP-7,62 mm (poluautomatska puška), tromblonima, ručnim bacačima M-57 i ručnim bombama M-75. Dakle bolje su bili naoružani nego regularne hrvatske snage. Sam širi prostor sela Šnjegavić, Golobrdac, Sinlije i Ruševac nalazi se u podnožju planine Psunj, a šumskim putima i stazama povezan je sa sjevernim padinama Psunja i selom Bučje, gdje je bilo smješteno neprijateljsko zapovjedništvo.

Sa druge strane tog prostora prolazi cesta od Nove Gradiške prema Požegi po kojoj su se mogli slobodno kretati ali naravno ne u njihovim četničkim odorama, nego u civilu, što su obilno i koristili. Prva sela su od ove ceste udaljena oko 1 kilometar, a neka su udaljena prema Psunju više kilometara. Taj prostor bio je jedna izdvojena cjelina i predstavljala je neku vrstu oaze, pa se zato nije u vojnom smislu poklanjala neka posebna pažnja. Te mještane smo smatrali lojalnim prema RH bez obzira što su bili srpske nacionalnosti, međutim neprijatelj je upravo nacionalnost tih građana iskoristio za svoje vojne pripreme u borbi protiv hrvatskog naroda i rušenje hrvatske.

Naš veći interes uslijedio je u mjesecu listopadu 1991 godine, u vrijeme ustrojavanja 121. br. HV, kada je predsjednik MZ (Mjesna zajednica) sela Podvrško, tražio dodatno oružje od zapovjednika 121. br HV.

Selo Podvrško se nalazi uz samo selo Golobrdac (naseljeno srpskim pučanstvom), koje je na izgled bio mirno, ali svi njegovi stanovnici bili su naoružani do zuba, čekajući određeni trenutak i četničku zapovijed da krenu na podvrščane. Taj strah i nesigurnost osjećao se u zraku i na svakom koraku, zbog toga je predsjednik MZ gospodin Pero Mihalić došao do zapovjednika 121. br. HV i tražio još oružja i streljiva. U to vrijeme bili su na raspolaganju automati 9 mm t.z. Šmajser, koji su dati za osiguranje sela Podvrško.

Drugi interes Zapovjedništva 121. br HV za ovo područje, pobuđen je u vrijeme zarobljavanja gospodina Ive Matoševića iz Cerničke Šagovine na prometnici Nova Gradiška Požega u rajonu sela Banićevac – Sinlije. Tada je data zadaća samostalnom protudiverzantskom vodu, da pretrese širi teren sela Sinlija i Šnjegavića. Prvo izvješće bilo je bez ikakvih znakova većih pokreta ili čudnih radnji koje bi ukazivale na stacioniranje paravojnih agresorskih snaga. Tek nakon drugog izviđanja ulaskom u dubinu prostora prema planini Psunj, podneseno je izvješće kako se sjeverno od sela Šnjegavić čuje jaki zvuk motora, najvjerojatnije da je to tenk. Tada mi je kao odgovornom zapovjedniku bilo jasno, da se na tom terenu nalaze neprijateljske snage, spremne da udare u bok i pozadinu naših snaga. Moram reći da sam bio iznenađen, ali me to nije uplašilo.

Na temelju toga dao sam zadaću da se vrši intenzivno izviđanje i prikupljanje podataka, kako bi se saznala jačina, borbeni raspored i namjere neprijatelja. U vrlo kratkom vremenu prikupljeni su traženi podatci potrebni za donošenje odluke.

Sa dobivenim podatcima o neprijatelju upoznao sam zapovjednika 123. br. HV iz Požege i dogovorili se da zajedno izvršimo napad i očistimo teren od neprijateljskih snaga. Predložio sam da zajedno sa nižim zapovjednicima i operativcima izađemo na teren i utvrdimo smjerove napada i preciziramo zadaće postrojbama.

Te naoružane paravojne postrojbe imale su zadaću, biti u spremnosti kada dođe do spajanja sa neprijateljskim snagama, koje djeluju od sela Mašićke Šagovine, preko Cerničke Šagovine, Giletinaca, Šumetlice, Podvrškog i Opatovaca, krenuti u obuhvatni napad i zauzeti Novu Gradišku, radi priključenja „Velikoj Srbiji“.

Tijek izvođenja akcije „Gradina“

Izviđanje terena izvršeno je dana 9. prosinca 1991. godine u popodnevnim satima od strane zapovjednika 121 i 123. br HV, zajedno sa ostalim nižim zapovjednicima, čije postrojbe su planirane za izvršenje borbene zadaće. Izviđanje je izvršeno iz smjera sela Podvrško, sa okolnog brda odakle se moglo vidjeti selo Golobrdac i Šnjegavić. Za vrijeme izviđanja uočeni su četnici u s. Golobrdac, a u s. Šnjegavić neprijateljski vojnici u maskirnim odorama. Za vrijeme izviđanja dogovoren je početak napada drugi dan ujutro u 6,00 sati i određeni su smjerovi napada postrojbi. Na smjeru s.Podvrško s. Golobrdac s. Šnjegavić i na smjeru s.Sinlije Paulj s, Šnjegavić napadaju dijelovi 121. br HV jačine jedne bojne, a na smjeru s. Opršinac s. Čečavac s. Jeminovac s. Šnjegavić snage 123. br HV jačine jedne bojne

Početak napada bio sam odgodio za 6,30 sati, pošto su mi iz 123. br HV javili da će oni kasniti, a kada nisu došli ni u to vrijeme, dao sa zapovijed za početak akcije. Postrojbe iz 123. br HV uključile su se u akciju nešto kasnije na zadanom smjeru i izvršile su svoju borbenu zadaću. Početak napada označen je ispaljivanjem 4 granate iz bestrzajnog topa 82 mm, na neprijateljske položaje u selu Šnjegavić. Na taj način dano je upozorenje i vrijeme civilnom stanovništvu da se smjesti u zaklon i odvoji od paravojnih agresorskih snaga. Također ostavljena je mogućnost izvlačenja ljudstva iz opisanog borbenog rajona preko sela Šnjegavić, planine Psunj za selo Bučje.

Sama akcija trajala je oko 3 sata u kojoj je agresor bio potpuno iznenađen i poražen, jer je iza sebe ostavio veliku količinu streljiva i vojnog naoružanja. Nije uspio povući minobacače M-82 mm (4 komada), Topove ZIS-76 mm (2 komada), raznog pješačkog naoružanja (47 komada), raznog pješačkog streljiva i MES-a (oko 9,5 tona). Sva zarobljena sredstva korištena su kao ratni plijen za popunu naših postrojbi.

Svim ranjenicima ukazana je ljekarska pomoć, a civilno stanovništvo zbrinuto je u vojarnu Nova Gradiška. U našim postrojbama imali smo nekoliko težih i lakše ranjenih vojnika, dok poginulih nismo imali. Neprijateljske snage sa dijelom civilnog stanovništva u velikoj panici povukle su se preko šume južnog Psunja u selo Bučje, govoreći kako jake ustaške snage idu prema Bučju. Ta informacija izazvala je veliku zbrku, strah i paniku u njihovim redovima, pa su otpočeli povlačenje civila i agresorskih postrojbi iz tih krajeva preko r. Sava u Bosnu i Hercegovinu.

Josip Mikšić, ratni zapovjednik 121. br HV i svih snaga na novogradiškom bojištu.

Središnja proslava održati će se u utorak 10.12.2019. godine u Šnjegaviću, mjestu koje je oslobođeno upravo na taj dan od agresorske vojske i stavljeno pod nadzor hrvatskih snaga.

UHBDR 121. B.-P. NG, UHBDR 99. BR. ZGB i
HČZ GRADA ZAGREBA

pod pokroviteljstvom
Općina Cernik i Brestovac te Ministarstva hrvatskih branitelja

organiziraju
obilježavanje 29. obljetnice Akcije „GRADINA“ u sklopu Vojne operacije „ORKAN 91.“ oslobađanja sela Golobrdac, Sinlije i Šnjegavić te otvaranje spomenobilježja pukovniku Stjepanu Mesecu

nositelj organizacije: UHBDR 99. BRIGADE PEŠĆENICA-ZAGREB I
UHBDR 121. BRIGADE-PUKOVNIJE NOVA GRADIŠKA

P R O T O K O L

10. prosinac 2019. godine - utorak

10.00 - Okupljanje uzvanika, polaganje vijenaca, paljenje lampiona i molitva kod spomenika poginulim hrvatskim braniteljima u Opatovcu.

10.30 - Dolazak u Podvrško i polaganje vijenaca te paljenje svijeća za poginule hrvatske branitelje kod spomen obilježja u centru mjesta.

10.40 - Odlazak automobilima do Šnjegavića, te otvaranje spomenobilježja i polaganje vijenaca na mjestu pogibije hrvatskog branitelja Pukovnika Stjepana Meseca uz komemoraciju i obraćanje ratnih zapovjednika.

12.00 - U Hrvatskom domu Opatovac komemoracija za sve poginule hrvatske branitelje i prvom predsjedniku RH dr. Franji Tuđmanu, prigodno obraćanje uzvanika, kulturnoumjetnički program i domjenak uz druženje.

ORGANIZACIJSKI ODBOR:

MO OPATOVAC
UHBDR 99. i 121. B.-P. NG

M.S.

This entry was posted on Sunday, December 1st, 2019 at 8:05 pm and is filed under Aktualno, Domoljublje You can follow any responses to this entry through the Comments (RSS) feed. Responses are currently closed, but you can trackback from your own site.